

Onderwerp Doorkijk Vernieuwing Sociaal Domein 2016 - 2017

Steller M. Oosterhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 52 15 Bijlage(n)

Ons kenmerk 5291371

Datum 28-10-2015 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In 2014 is het beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein gemeente Groningen 2014-2015 door uw raad vastgesteld. Daarnaast heeft het college in oktober 2014 het uitvoeringsprogramma VSD 2014-2015 vastgesteld.

In overleg met de begeleidingscommissie Vernieuwing Sociaal Domein van uw raad en ter aanvulling op de informatie die u van ons ontvangt tijdens de informele sessies voorafgaand aan uw commissievergadering (O&W), willen we u in deze brief informeren over onze plannen in het Sociaal Domein voor 2016 en 2017. Als eerste lichten we toe waarom we nu met deze brief komen. Daarna gaan we vervolgens in op de volgende onderwerpen.

- Terugblik 2015
- WIJ Groningen: het hart van de transformatie
- Inzet 2016/2017
- Innovatie als aanjager

Waarom deze doorkijk?

Met het kader, zoals dit vorig jaar door uw raad is vastgesteld, hebben we een beweging ingezet die in onze ogen gericht is op de toekomst. We hebben gekozen voor een andere koers met een fundamentele andere aanpak, waarbij de eigen kracht van onze Stadgers en het dichtbij in de eigen leefomgeving bieden van passende hulp en ondersteuning centraal staan. We realiseren ons dat deze andere aanpak en de te volgen weg om daar te komen, niet vanzelf gaat. Daarbij hebben we iedereen (burgers, partners, gemeente) hard nodig om er in gezamenlijkheid een succes van te maken.

Het werk is nog lang niet gedaan. Dit jaar stond voor een belangrijk deel in het teken van de transitie en het borgen van continuïteit. Tegelijkertijd hebben we vernieuwende stappen gezet die bijdragen aan onze transformatieopgave, zoals het realiseren van WIJ teams en de inkoop voor de jaren 2016 en 2017. Als we kijken naar de toekomst, willen we vanaf 2018 de handen vrij hebben, zodat we dan nieuwe stappen kunnen zetten wat betreft de inrichting en keuzes in het sociale domein.

In de Wmo 2015 en in de Jeugdwet 2015 staat dat gemeenten periodiek moeten komen met een beleidsplan waarin zij onder andere de gemeentelijke visie en doelstellingen in relatie tot dit beleid moeten aangeven. Periodiek is hierbij een ruim begrip. Als we kijken naar de praktijk en de signalen die op ons af komen, zien wij geen aanleiding om het door u in 2014 vastgestelde huidige beleidskader aan te passen. Daarnaast zijn wij op dit moment nog volop bezig met de implementatie van dit beleidskader en het inregelen van de nieuwe taken, waar we vanaf 2015 verantwoordelijk voor zijn geworden. Dit beleidskader hebben we toegepast bij de Wmo inkoop 2016 en 2017 en sluit ook aan bij de inkoop jeugdhulp 2016 en 2017. Verder zetten we de lijn van dit beleidskader voort door de invoering van de WIJ aanpak en de daarbij behorende werkwijze om dit samen met de wijk te doen. Met dit laatste bedoelen we dat we de sociale infrastructuur in de wijk versterken en, wanneer nodig, samen met de hulpvrager kijken naar de verschillende mogelijkheden die er zijn voor passende hulp en ondersteuning.

We willen verder op de weg die we met elkaar zijn ingeslagen, daarom komen we op dit moment dan ook niet met een nieuw beleidskader. Daarnaast speelt mee, dat we het in deze fase van de transformatie belangrijk vinden om eerst meer ervaring op te doen met de nieuwe taken waar we verantwoordelijk voor zijn geworden. Om wijzigingen aan te brengen in de huidige kaders, is het bovendien noodzakelijk dat we meer zicht hebben op hoe de eerste beleidseffecten zich gaan aftekenen. Onze focus is ook daarop gericht.

Dit sluit overigens niet uit dat we op onderdelen met beleidsaanpassingen kunnen komen. Signalen uit de samenleving of (landelijke) ontwikkelingen kunnen daartoe aanleiding geven. Voorbeelden hiervan zijn de door u vastgestelde toelage voor de Huishoudelijke Hulp (die overigens wel past binnen ons beleidskader) of de uitkomsten van de discussie over het al dan niet blijvend opschorten van de ouderbijdrage in de jeugdhulp.

In 2017 willen we komen met een nieuw beleidsplan Sociaal Domein voor de jaren 2018 e.v. Dit doen we dan periodiek, eens per 4 jaar. Vanaf 2017 hebben we ook beter zicht op de koers die we dan vanaf 2018 in het Sociale Domein willen inslaan.

Concluderend betekent dit dat we het huidige overkoepelende kader Vernieuwing Sociaal Domein voortzetten en de koers die we daarbij hebben ingezet. Immers het werk is nog niet gedaan. Wel willen we in het kader van onze transformatieopgave voor de jaren 2016 en 2017 een aantal thema's benadrukken, uiteraard passend binnen het huidige kader. Naast een korte terugblik over 2015, informeren wij u hierover in deze brief.

Terugblik 2015

Meer nog dan we hadden verwacht stond 2015 in het teken van het operationaliseren en borgen (van ons deel) van de transitie. De nadruk lag hierbij op de toegang, de backoffice en het bieden van zorgcontinuïteit.

Vooral in het 1^e halfjaar van 2015 stond op alle onderdelen in het proces een hoge druk. Van de toegang, het doen van onderzoek naar de uiteindelijke toekenning van zorg. Het afgelopen jaar liep immers, naast nieuwe taken, de feitelijke ondersteuning aan onze burgers ook gewoon door. Concreet betekende dit voor onze burgers dat zij regelmatig langer moesten wachten om duidelijkheid te verkrijgen rondom de toekenning van hulp en ondersteuning. Veel achterstanden zijn inmiddels weggewerkt.

Hieronder lichten we enkele specifieke onderwerpen eruit. Het gaat dan om onderwerpen waar in 2015, naast WIJ Groningen, veel aandacht naar toe is gegaan.

Inkoop van ondersteuning en algemene voorzieningen

In 2015 ging veel aandacht uit naar de inkoop van hulp en ondersteuning voor de jaren 2016 en 2017. Dit gold ook voor het subsidietraject voor kortdurende begeleiding in de WIJ-teams als algemene voorziening. Als college hechten wij er waarde aan om de keuzes die we hebben gemaakt en de veranderingen die daarbij horen, terug te zien in de inkoop. Als we kijken naar het inkooptraject, dan bestaat dit uit een flink aantal stappen die wij zo zorgvuldig en transparant mogelijk in 2015 hebben uitgevoerd. Inbreng van cliënten, belangenorganisaties en aanbieders waren hierbij onontbeerlijk. Deze contractperiode hebben we vooral ingezet op innovatie en flexibilisering. Dit laatste hebben we vormgegeven door raamovereenkomsten af te spreken en om nieuwe (kleine) aanbieders de kans te geven. De verwachting is ook dat dit gaat lukken. Als we inzoomen op het maken van afspraken rondom het volume, bieden we voor 2016 en 2017 ook geen garanties. We zoeken immers continu samen met cliënten en aanbieders naar andere oplossingen voor hun ondersteuningsvragen en daarvoor zijn flexibele contracten noodzakelijk.

Vormen van jeugdhulp en – ondersteuning hebben we samen met de 23 gemeenten ingekocht via het Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG). Ook hier was het een belangrijke wens om vernieuwing van het jeugdhulpaanbod door te voeren. Daarnaast wilden gemeenten graag een verbinding leggen met de lokale specifieke situatie.

In het najaar van 2015 gaan we met de aanbieders zorg en welzijn (zoveel mogelijk) contracten afsluiten voor 2016 en 2017, zodat bij hen, de cliënten en bij onszelf voor de komende twee jaar duidelijkheid bestaat over de gewenste en de in te zetten ondersteuning. De zorgaanbieders kunnen dan tijdig hun organisatie en bedrijfsvoering, waaronder hun personeelsbestand, op onze vraag in 2016 en 2017 afstemmen. Na de gunning, zullen we u eind 2015 hierover per brief verder informeren. De stand van zaken wat betreft de subsidieaanvragen zullen we hierin ook meenemen.

Persoonsgebonden budget (PGB)

Verder lag er afgelopen periode veel druk op de PGB's. Dit komt omdat staatssecretaris van Rijn besloten heeft de Sociale Verzekeringsbank (SVB) vanaf 1 oktober 2015 voor een half jaar 'op slot' te doen met als doel de achterstanden bij het trekkingsrecht op te lossen per 1 mei 2016. Gedurende deze periode kunnen dan ook geen toekenningsberichten worden verwerkt voor bestaande cliënten, met uitzondering van verhuis- en overlijdensberichten. Voor gemeenten betekende dit dat alle cliënten met een PGB van wie de beschikking in deze periode afloopt, vóór 1 oktober 2015 een nieuwe beschikking moesten ontvangen.

Dit besluit van de staatssecretaris geldt zowel voor een PGB op grond van de Wmo als voor jeugdhulp. In Groningen ging het in totaal om circa 2.000 budgethouders. We wilden voorkomen dat mensen zonder hulp komen te zitten, daarom hebben wij ervoor gekozen om alle bestaande indicaties, die aflopen in deze periode en die nog niet waren her beoordeeld voor 1 oktober 2015, te verlengen tot 1 mei 2016 en voor Beschermd Wonen tot 1 juli 2016. Op basis hiervan kunnen cliënten met hun aanbieder een nieuw verlengde zorgovereenkomst afsluiten. Extra inspanningen waren nodig om de PGB-indicaties administratief te verlengen.

Huishoudelijke Hulp

Ook stond in 2015 de Huishoudelijke Hulp centraal. Per 2016 is de huidige maatwerkvoorziening lichte huishoudelijke hulp (HH1) een algemene voorziening. Mensen regelen en betalen de huishoudelijke hulp dan in principe zelf. Wel kunnen Stadjsers met een beperking en een smalle beurs in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming van de gemeente. We willen immers niet dat Stadjsers in de financiële problemen komen. Als dit ondanks de tegemoetkoming wel het geval is, kunnen inwoners een beroep doen op de bijzondere bijstand.

De Huishoudelijke Hulp Toelage van het Rijk zetten we daarnaast in om zoveel mogelijk werkgelegenheid in de sector te behouden. Al deze elementen zijn opgenomen in de Regeling Financiële Tegemoetkoming Huishoudelijke Hulp 2016. De regeling voorziet in een inkomensafhankelijke tegemoetkoming.

Het hart van de transformatie: WIJ Groningen

Groningen heeft bewust gekozen voor de WIJ aanpak, integraal, dichtbij, samen met burgers en laagdrempelig oplossen van hulp- en ondersteuningsvragen voor mensen van 0-100 jaar. Niet problematiseren, maar stimuleren van eigen kracht en eigen regie. We ontwikkelen voor 11 wijken een WIJ-team. Daarin werken de gemeente, welzijn- en zorgaanbieders samen op basis van een convenant. In 2015 werken we samen aan de realisatie van vijf WIJ-teams. Momenteel zijn in Beijum en in de Oosterparkwijk WIJ-teams operationeel. In Hoogkerk is een WIJ-team in voorbereiding. De verwachting is dat dit team per 1 januari 2016 van start kan gaan. Daarnaast vinden in de gebieden Korrewegwijk en Lewenborg in het licht van de integratie al zoveel initiatieven plaats dat ook voor deze gebieden per 1 januari 2016 de start van het WIJ-team is voorzien. De resterende zes WIJ-teams starten in de loop van 2016.

Uitrol en (door)ontwikkeling WIJ teams

Onze planning is dat eind 2016 de 11 teams volledig over de Stad zijn uitgerold. Hiervoor bestaat geen blauwdruk. Binnen WIJ Groningen willen we werken met een vaste kern van medewerkers in de 11 basisteams. Afhankelijk van de behoefte in de wijk, kunnen we deze teams al dan niet uitbreiden (flexibele schil). Zoals we er nu tegenaan kijken, vordert de inrichting en ontwikkeling van WIJ Groningen gestaag, maar we weten ook dat we er nog niet zijn. Voor 2016 staan we nog voor een forse opgave. Een aantal steden in Nederland heeft ervoor gekozen om de Jeugdhulp apart te positioneren. Groningen echter brengt de Jeugdhulp onder bij de WIJ teams. In onze optiek kunnen we alleen dan 'één gezin, één plan, één regisseur' inhoud geven. Dat betekent dat we eind 2016 niet alleen 11 WIJ teams in de stad aan de slag willen hebben, maar we gaan ook voor de volledige integratie, zowel functioneel als organisatorisch, van de Centra voor Jeugd en Gezin binnen de WIJ aanpak. We zijn al met dit proces gestart. Met het oog op de extra verantwoordelijkheid voor jeugd binnen de WIJ aanpak is het voor 2016 in het bijzonder onze opgave om de verschillende werkprocessen binnen deze aanpak nog beter en nadrukkelijker op elkaar af te stemmen. Bovendien zullen we de expertise op dit terrein goed moeten borgen, ook in verband met de veiligheid van onze kinderen. Daarom staat voor 2016 deskundigheidsbevordering van onze WIJ medewerkers hoog op de agenda.

Voor 2016 willen we verder vanuit WIJ Groningen de verbinding met informele (nulde lijn) netwerken en buurtinitiatieven versterken. Deze is nu nog beperkt en vraagt om extra inzet. Verbinding met burgers én de samenleving is immers een essentiële voorwaarde voor de transformatie.

We streven er dan ook naar om door inzet van onze professionals in de teams de netwerken uit de samenleving nog beter te benutten. Niet alleen gaan we de verbinding met de samenleving versterken, ook zoeken we nog meer dan nu de verbinding met andere beleidsterreinen. Hierbij valt te denken aan het armoedebeleid, gezondheidsbeleid, sport en de jongerenaanpak. Wat betreft werk, inkomen (inclusief schuldhulpverlening) en maatschappelijke participatie zijn we aan het onderzoeken welke onderdelen we al dan niet gaan positioneren in de wijk. Begin 2016 moet dit duidelijk zijn. Op het gebied van inkomen en schulphulpverlening willen we nu al de kennis in alle WIJ teams vergroten. We streven er dan ook naar om op 1 januari 2016 die benodigde expertise binnen de teams te hebben geborgd.

Tot slot – en een niet onbelangrijk thema – is het de vraag hoe wij als gemeente in de toekomst invulling willen gaan geven aan onze sturende en regisserende rol in relatie tot de WIJ aanpak. Om de uitrol en ontwikkeling van de gebiedsgebonden aanpak te bevorderen, zijn we nu zelf nog de organisator en coördinator van de uitvoering van de WIJ aanpak. In het kader van de effectiviteit is het uiteraard de vraag of dit in de toekomst ook zo moet blijven. Dit sturingsvraagstuk zullen we de komende periode verder gaan verkennen en onderzoeken. We willen hierover ook graag met u in gesprek. Begin 2016 leggen we u dan ook een discussienota voor over dit thema.

Verbinding WIJ-Team en Gebiedsteam

Over de gehele breedte zullen we binnen het programma en de inzet van het WIJ-team – over en weer – de verbinding zoeken met het betreffende Gebiedsteam en het Gebiedsprogramma. We zoeken naar de mogelijkheden voor versterking en verbreding van de inzet. Gezamenlijk doel is: een inzet zoveel mogelijk op basis van integraliteit, samenhang en effectiviteit. Daar heeft de individuele burger en de wijk of buurt het meeste aan.

Om deze reden hebben we gezorgd voor breed samengestelde gebiedsteams waarin de managers van de WIJ-Teams en vertegenwoordigers van het sociaal-maatschappelijk domein, naast de adviseurs uit de andere relevante onderdelen binnen de gemeente, zitting hebben. Over de invulling van de programma's - de projecten, activiteiten en inspanningen – vindt nauwe afstemming plaats, met de wijk en onderling binnen het Gebiedsteam. Dit geldt uiteraard ook voor het uit te werken gezamenlijke ondersteuningsaanbod. Denk daarbij aan de diverse mogelijkheden voor participatie, bijvoorbeeld ontmoeting en dagbesteding, waarvoor een aantal programmaonderdelen en initiatieven in het gebiedsprogramma op van toepassing kunnen zijn. Of nog beter, voor dit doel kunnen worden verbreed. Daartoe werken we momenteel een aantal gezamenlijke pilots uit.

De komende jaren zullen we de verbinding tussen de WIJ-Teams en de Gebiedsteams verder uitwerken. Ook de wijze van aansturing c.q. gemeentelijke begeleiding van de zelfstandig(er) wordende WIJ-Teams, mede in relatie tot het Gebiedsteam, vormt daarbij een cruciaal aandachtspunt. Als we kijken naar de gebiedsontwikkeling willen wij tot slot van deze alinea de huisvesting van de WIJ teams noemen. Een belangrijk thema waar we nu al aan werken, ook in relatie tot onze plannen voor de toekomst. In de bijlage treft u een overzicht aan met betrekking tot de huisvesting van de WIJ teams. Hiermee wordt voldaan aan de gedane toezegging van het college aan de raad over dit thema.

Inzet 2016/2017

We staan voor de forse opgave om met minder geld hulp en ondersteuning te bieden aan onze inwoners. Het veranderproces waarlangs we dit vormgeven noemen we de transformatie. Dit laatste heeft vooral betrekking op de inhoudelijke vernieuwing en cultuur. Met cultuur bedoelen we uiteraard ook de gedragsverandering bij mensen om al dan niet in samenspel met de directe omgeving meer op eigen kracht te organiseren.

Zoals we er nu voorstaan, willen we voortgaan op de ingeslagen weg. Naast onze WIJ aanpak, weten we nu al, dat een aantal andere thema's in 2016/2017 veel aandacht van ons gaat vragen. Het gaat dan om het volgende.

Het versterken van de eigen kracht van de burger

De transformatie van de zorg betekent het stimuleren van de zelf- en samenredzaamheid van mensen, als dat kan samen met anderen: familie, burens, vrienden en vrijwilligers. Wij blijven dan ook inzetten op het versterken van de eigen kracht van onze inwoners. Niet alleen vanuit financieel oogpunt, maar ook omdat wij ervan overtuigd zijn dat burgers goed in staat zijn kansen te creëren, initiatieven te ontplooiën en om bovendien (samen met het netwerk en omgeving) oplossingen te bedenken voor eventuele problemen. Mocht er ondersteuning nodig zijn, dan zijn de medewerkers van de WIJ teams voor onze inwoners het belangrijkste aanspreekpunt. Zij gaan het gesprek aan om samen met de hulpvrager te kijken wat voor hulp en ondersteuning het beste past, daarbij betrekken zij de leefwereld en omgeving van mensen. Verder vinden we het belangrijk dat onze inwoners zoveel mogelijk zelf de eigenaar kunnen zijn van hun eigen (ondersteunings)plan. In onze ogen draagt dit bij aan de eigen regie en verantwoordelijkheid van mensen. Thema's waar we als college veel waarde aan hechten. WIJ medewerkers kunnen hierbij een faciliterende rol vervullen.

Verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen

Als college hechten we er ook veel waarde aan dat onze inwoners, wanneer nodig, de juiste hulp en ondersteuning ontvangen. Dit brengen we dan ook tot uitdrukking in ons ondersteunings- en zorgaanbod. Welke zorg dat is, wordt uiteraard bepaald door de individuele omstandigheden. Dat kan in de vorm van een maatwerkvoorziening, maar als we passende zorg effectiever kunnen organiseren via een algemene voorziening dan doen we dat. Kenmerkend voor een algemene voorziening is dat het in beginsel vrij toegankelijke is, dat wil zeggen zonder dat eerst een diepgaand onderzoek wordt verricht. De diensten, activiteiten of zaken kunnen toegankelijk zijn voor specifieke groepen of soms ook voor alle inwoners van de gemeente. Algemene voorzieningen zijn bijvoorbeeld een klussendienst, een was- en strijkservice, een maaltijdvoorziening, sociaal-culturele voorzieningen. Ook kunnen gemeenten, indien zij dit wensen, de diensten van bijvoorbeeld een sociaal wijkteam in de vorm van een algemene voorziening organiseren.

Het verbeteren van processen in de hele keten

In 2015 hebben we veel tijd moeten besteden aan het op orde krijgen van processen. In onze ogen zijn we op de goede weg, maar we vinden dat het nog beter kan. Onze inzet is om nog meer te werken vanuit de nieuwe gekantelde werkwijze met de hulpvrager en de professional aan het stuur. Tegelijkertijd betekent dit ook dat we een aantal waarborgen moeten inbouwen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan rechtszekerheid, privacy en het feit dat er ook daadwerkelijk passende ondersteuning wordt geboden, wanneer dit nodig is.

Inzet op informatievoorziening, monitoring en sturing

De decentralisaties in het sociale domein zijn per 1 januari 2015 een feit. De transitie is voor een belangrijk deel gerealiseerd en gemeenten zijn nu verantwoordelijk voor een veelvoud aan taken op het gebied van jeugdhulp, ondersteuning en participatie. Naast de transformatieopgave zullen verschillende transitievraagstukken ook dit jaar ongetwijfeld nog aandacht van ons vragen. Er is in onze ogen echter ook sprake van een nieuwe fase. De fase waarin verantwoording in relatie tot het gevoerde beleid in het sociale domein een plek moet krijgen. We zijn hier al mee bezig en komende periode zal de focus komen te liggen op de uitwerking, verfijning en (door)ontwikkeling. Primair willen we met monitoring zorgdragen voor een juiste, volledige en een betrouwbare informatievoorziening. Uiteraard willen we via monitoring ook grip krijgen of we de door ons gestelde (maatschappelijke) doelen wel behalen. Met betrekking tot dit thema leggen we u in december 2015 een rapportagemodel voor waaruit blijkt hoe we de komende jaren de raad willen informeren over het bereiken van onze (maatschappelijke) doelen.

We verantwoorden ons nu op verschillende manieren. Dit jaar hebben we dit onder andere gedaan aan de hand van een kwartaalbrief over de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet. Ten tweede zijn we bezig met de ontwikkeling van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) voor de WIJ aanpak. Doel hiervan is meer inzicht te krijgen in de kosten en baten van de nieuwe integrale werkwijze rondom de WIJ aanpak. In december 2015 verwachten we de eerste resultaten van deze analyse, die we dan graag in januari 2016 met u delen.

Als laatste willen we het volgende nog onder uw aandacht brengen. Gemeenten hebben de wens uitgesproken om te leren van elkaars keuze en de daaraan gerelateerde resultaten. Een instrument dat hierbij kan ondersteunen is de Gemeentelijke monitor sociaal domein. De Gemeentelijke monitor sociaal domein is samen met gemeenten ontwikkeld en gaat de gemeenten een integraal inzicht bieden in de effecten die behaald worden in het sociaal domein. Overige doelstellingen zijn onder andere de mogelijkheid om je eigen gemeente te vergelijken met de prestaties van andere gemeenten en te leren van elkaars keuzes. Bovendien verschaft de monitor integrale beleidsinformatie voor de horizontale verantwoording over het Sociale Domein aan raden.

De monitor is in september 2015 voor het eerst gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl en zal nog verder zijn beslag moeten krijgen. Veel gemeenten (waaronder Groningen) hebben vooralsnog besloten de uitkomsten niet te publiceren. De reden hiervan is dat wij, als het gaat om het aanleveren van gegevens, de nodige zorgvuldigheid willen betrachten. Correctheid met betrekking tot onze informatievoorziening hoort daarbij. Gegevens in het rapport over de gemeente die wel worden gepresenteerd, zijn beschikbaar gesteld door het CBS. Het is onze intentie om vanaf 2016 wel de gegevens te publiceren.

In de toekomst biedt de monitor inzicht in het gemeenteprofiel en het gebruik van voorzieningen op het gebied van de Wmo en de Jeugdwet.

Innovatie als aanjager

We willen blijven inzetten op innovatie. Niet als doel op zich, maar om een breder pallet van hulp en ondersteuning te krijgen dat kwalitatief beter is of bij gelijkblijvende kwaliteit goedkoper. In onze ogen draagt dit, naast de ontwikkeling van WIJ Groningen, op een stevige manier bij aan de transformatie opgave en de doelen die we in het sociaal domein voor ogen hebben.

Dit tegen de achtergrond van de nieuwe taken, met de bijbehorende veranderingen, en flink teruglopende financiële middelen. Naast het expliciet beschikbaar stellen van budget voor innovatie, is het ons ook gelukt om nieuwe (ook kleine) aanbieders zorg en welzijn te contracteren. Om innovatie een impuls te geven, organiseren wij op uw verzoek (motie innovatieatelier Sociaal Domein) eind 2015 een innovatieatelier. Dit nadat de uitkomsten van de inkoop bekend zijn gemaakt. Wat betreft het proces zullen wij hierover afspraken maken met de begeleidingscommissie Vernieuwing Sociaal Domein van uw raad. Tot slot willen we benadrukken dat we het belangrijk vinden dat ook de innovatiebudgetten worden ingezet voor hulp en ondersteuning.

Hieronder gaan we in op een aantal initiatieven waar we mee bezig zijn of mee willen starten.

WIJ Groningen: innoverende pilot begeleidingsteams

De (door)ontwikkeling van de WIJ aanpak is de kern - en dus een belangrijk instrument - in de vernieuwing. We onderzoeken welke werkzaamheden, nu nog vaak geleverd vanuit verschillende instellingen in de vorm van een maatwerkvoorziening (vanuit de voormalige AWBZ), naar de wijk en daarmee naar de WIJ-teams kunnen worden gebracht als algemene voorziening. Dit doen we vanuit preventief oogpunt omdat we in de WIJ teams eerder kunnen signaleren en handelen. Dit experiment begeleidingsteams hebben we gekoppeld aan WIJ-Lewenborg en WIJ-Vinkhuizen. Voor wijkbewoners die hiermee kunnen worden ondersteund, is een maatwerkvoorziening dan wellicht niet meer nodig. Deze beweging om maatwerkvoorzieningen meer vanuit de wijk te organiseren en aan te bieden als algemene voorziening noemen we ook wel substitutie. Indien overigens blijkt dat de ondersteuning vanuit het WIJ-team niet passend is, kan altijd een (aanvullende) maatwerkvoorziening worden ingezet.

Als we kijken naar de mensen die deel kunnen nemen aan deze pilot, dan nemen we zoveel mogelijk de mensen mee die nu al van de huidige convenantpartners begeleiding ontvangen. Ook de nieuwe instroom wordt opgepakt door deze teams. Het is onze ambitie om in 2017 de begeleiding volledig over te laten gaan naar deze teams. Het gaat hierbij veelal om MBO professionals die deze begeleiding bieden. Dit laatste zal komende tijd nog verder uitgewerkt moeten worden.

Als tweede noemen we het principe van Right-to-Challenge. Dit is het recht van bewoners om aan te geven dat ze (bestaande) publieke taken willen overnemen van de overheid. Op deze manier kunnen er vanuit de samenleving alternatieven worden aangedragen voor het huidige aanbod dat wij inkopen. Eind 2015 willen we hierover opiniërend met uw raad in gesprek.

Ten derde zijn we van plan om in 2016 en 2017 een pilot draaien in Hoogkerk 'Proeftuin Hoogkerk'. De nadruk binnen deze pilot ligt op de ontwikkeling om maatwerkvoorzieningen om te buigen naar een gezamenlijk ondersteuningsaanbod voor de wijk (vanuit de principes van een algemene voorziening).

Verder onderzoeken we in deze proeftuin of we mensen met een beperking - uiteraard vanuit een tweezijdig commitment - extra ontwikkelingsstappen kunnen laten maken door de inzet van activerende maatwerkvoorzieningen.

Als vierde en dit ligt meer op het terrein van dagbesteding, starten we in twee wijken met een participatieteam. Stadgers - al dan niet met een beperking - die hulp nodig hebben om een (onbetaalde) activiteit te vinden, kunnen dan vanuit dit team ondersteuning ontvangen. Als laatste willen wij hierbij ook nog noemen, dat we specifiek geld beschikbaar hebben gesteld voor innovatieve projecten op het terrein van jeugd die het voorliggend veld jeugd versterken (wijken voor jeugd). Om een zo integrale sociale aanpak in de wijk te bewerkstelligen, zoeken we daarbij komend jaar nog meer de aansluiting met de verschillende wijkplannen.

Tot slot

In deze brief hebben we teruggeblikt op 2015 en u op hoofdlijnen geïnformeerd over onze plannen voor 2016 en 2017.

De decentralisaties zijn vanaf 1 januari jl. een feit, maar dat betekent nog niet dat het werk is gedaan. Sterker nog; het is pas begonnen en het is aan alle betrokkenen (gemeente, partners in het veld, burgers) om hier gezamenlijk een succes van te maken. Ons streven is dat we vanaf 2018, wanneer de WIJ teams hun definitieve vorm hebben, de handen vrij hebben om de volgende stap te kunnen zetten wat betreft de keuzes en inrichting van het sociale domein.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Bijlage – Huisvesting WIJ teams

In deze bijlage informeren wij u over de huisvesting van de WIJ teams. Achtereenvolgens gaan we in op:

- de opdracht
- de stuurgroep
- de uitgangspunten voor de huisvesting
- het proces
- en de stand van zaken per WIJ team

Opdracht

Het project 'Huisvesting WIJ teams' heeft de volgende opdracht gekregen:

Realiseer adequate huisvesting voor de te vormen WIJ teams in de 11 wijken van de stad Groningen. Passend binnen het financiële kader en afgestemd op de planning van de start van de WIJ teams.

Stuurgroep

Voor het realiseren van geschikte huisvesting ten behoeve van de WIJ teams in Groningen is een stuurgroep ingericht. De stuurgroep opereert vanuit de gemeente brede visie en wordt gevormd door:

- Management WIJ-teams;
- Vastgoedmanagement;
- Directie Maatschappelijke Ontwikkeling;
- Directie Stadsontwikkeling;
- Control;
- Informatiemanagement.

Uitgangspunten

Voor de huisvesting van de WIJ teams zijn de volgende uitgangspunten opgesteld:

- De locatie keuze voor een WIJ team wordt altijd gemaakt in relatie tot de wijkontwikkeling en is bij voorkeur centraal gesitueerd in de wijk;
- Een WIJ locatie kent een oppervlakte van ca. 900 m². Hiervan is ca. 400 m² ruimte te bestempelen als "eigen" niet deelbare ruimte zoals consultatiebureau, werkplekken WIJ medewerkers en spreekruimte. De overige 500 m² bestaat uit deelbare ruimte zoals vergaderruimten, ontmoetingsruimten en activiteitenruimten;
- De huisvesting van een WIJ team vindt bij voorkeur plaats in vastgoed van de Gemeente;
- Indien deze niet beschikbaar is dan kiezen we voor het huren van een locatie waarbij een marktconform huurtarief wordt gehanteerd. Een huurovereenkomst van maximaal 5 jaar met een optie tot verlenging van 5 jaar;
- Investerings die nodig zijn voor aanpassingen aan panden worden zoveel mogelijk door de eigenaar /verhuurder gefinancierd en verdisconteerd in de huurprijs;
- Daar waar de gemeente eigenaar is van het vastgoed en er naast de reguliere huur een extra investering wordt gevraagd, zal het college dit aan de gemeenteraad voorleggen.

Het proces

De procesgang met betrekking tot de locatiekeuzes voor de WIJ huisvesting is als volgt:

1. Wijkoriëntatie: op basis van deskresearch wordt de samenstelling en opbouw van een wijk goed in beeld gebracht en bepaald welk (maatschappelijk) vastgoed er in de betreffende wijk aanwezig is.
2. Opstellen en beoordelen short list: alle mogelijk geschikte vastgoed in de wijk wordt beoordeeld op eigendom, beschikbaarheid en beschikbare oppervlakte. Wanneer een locatie op dit moment niet beschikbaar is, maar wel binnen enkele jaren beschikbaar komt, kan deze ook op de short list worden vermeld mits aan de overige criteria wordt voldaan. De panden op de shortlist worden naast de huisvestingsbehoefte primair voor de WIJ locatie mede beoordeeld vanuit vastgoedperspectief, ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling.
3. Concreet onderzoek accommodatie: er wordt aan de hand van het Ruimtelijk en Functioneel Programma van Eisen een concept vlekkenplan opgesteld om een beeld te krijgen van de benodigde verbouwingen en aanpassingen. Een bijbehorende begroting wordt opgesteld en getoetst aan het beschikbare budget.
4. Besluitvorming: een concreet uitgewerkt voorstel voor een WIJ locatie wordt voorgelegd in het afstemmingsoverleg van de wethouders Schroor, Van der Schaaf en Gijsbertsen. Indien de financiële middelen binnen het huisvestingsbudget WIJ-Groningen niet toereikend zijn, wordt het voorstel voor financiering via het College van B&W voorgelegd aan de gemeenteraad.

Stand van zaken per WIJ team

1. WIJ team Beijum – startdatum WIJ team: januari 2015

Huidige locaties: Gezondheidscentrum (CJG) en de Wegwijzer

Ontwikkeling: Er is door de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor het revitaliseren van de Doefmat ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van het WIJ team Beijum. De (bouwkundige) oplevering is gepland in de eerste week van februari. De locatie kan in de laatste week van februari in gebruik worden genomen. Op termijn (binnen drie jaar) zal het WIJ team Beijum gehuisvest worden in het nieuw te bouwen derden gebouw in Beijum Oost.

2. WIJ team Oosterpark – startdatum WIJ team: juni 2015

Huidige locatie: Treslinghuis

Ontwikkelingen: Voor de definitieve locatie keuze voor WIJ Oosterpark is nog geen concreet voorstel beschikbaar. De huidige locatie kan tot en met juli 2016 worden gebruikt. Met de directe betrokkenheid van wethouder van der Schaaf (wijkwethouder voor dit gebied) is een projectgroep bezig met het vinden van een breed gedragen locatievoorstel voor accommodaties in de wijk. Voor eventuele aanpassingen in een nieuwe locatie zijn middelen gereserveerd in het gebiedsbudget.

3. WIJ team Korrewegwijk – startdatum WIJ team: januari 2016

Huidige locaties: Aletta Jacobsgebouw, Biltonstraat en Cortinghuis

Ontwikkelingen: Het WIJ team Korrewegwijk wordt gehuisvest in het nieuw te bouwen Floreshuis. De ontwikkeling hiervan wordt gedaan door Lefier in opdracht van Stichting het Floreshuis. Het WIJ team wordt huurder. De kosten voor de huisvesting van het WIJ team in het Floreshuis maken onderdeel uit van de huurovereenkomst en kunnen gedekt worden binnen het huisvestingsbudget WIJ Groningen.

4. WIJ team Hoogkerk – startdatum WIJ team: januari 2016

Huidige locaties: Vensterschool (MJD) en Ruskenborg (CJG)

Ontwikkelingen: De locatiestudie heeft een tweetal mogelijke locaties opgeleverd. Het gaat hierbij om de Vensterschool en het kantoor van woningcorporatie Steelande. De komende tijd worden t.b.v. een keuze beide mogelijkheden nader onderzocht.

5. WIJ team Lewenborg – startdatum WIJ team: januari 2016

Huidige locaties: Het DOK en het Vensterhuis (CJG)

Ontwikkelingen: Voor het WIJ team Lewenborg is een inrichtingsvoorstel gemaakt t.b.v. de huisvesting van het WIJ team in het DOK. De verwachting is dat de kosten voor de bouwkundige aanpassing binnen het huisvestingsbudget WIJ-Groningen gedekt kunnen worden. Een deel van de kosten worden door Stichting het DOK gedragen. De planning is dat de verbouwing medio 2016 gereed kan zijn.

6. WIJ team Vinkhuizen – startdatum WIJ team: april 2016

Huidige locaties: Vensterschool en Prismagebouw (CJG)

Ontwikkelingen: In Vinkhuizen is nog geen concreet voorstel voor een locatiekeuze. Er is geen centraal gelegen locatie te vinden waar voldoende m² beschikbaar zijn. De vensterschool aan de Siersteenlaan is een eventuele mogelijkheid. Indien voor deze locatie wordt gekozen is een verbouwing noodzakelijk. Dit kan niet uit het beschikbare huisvestingsbudget worden gedekt. Onderzoek naar locatie keuze gaat nog door. Maar de verwachting is dat er voor de huisvesting van dit WIJ team extra middelen nodig zullen zijn in 2016. De hoogte van het benodigde bedrag is nog niet te ramen.

7. WIJ team Selwerd – startdatum WIJ team: april 2016

Huidige locatie: Vensterschool

Ontwikkelingen: Alle diensten die onderdeel uitmaken van de dienstverlening van een WIJ team zijn al gesitueerd in de Vensterschool aan de Eikenlaan. Dit pand is derhalve de logische locatie voor de huisvesting van het WIJ team. Er zullen mogelijk kleine bouwkundige aanpassingen nodig zijn om een logischer indeling te kunnen realiseren. De kosten hiervan kunnen binnen het beschikbare WIJ huisvestingsbudget worden gedekt.

8. WIJ team de Wijert – startdatum WIJ team: juni 2016

Huidige locatie: MFC de Wijert P.C. Hoofdlaan 1 en P.C. Hoofdlaan 2 (CJG)

Ontwikkelingen: De beoogde locatie voor de huisvesting van het WIJ team is MFC de Wijert. Een deel van de dienstverlening die onder het WIJ team valt is hier al gelegen. Er ontstaat in 2016 ruimte in de MFC door het vertrek van SKSG en COP om de overige diensten in de MFC onder te brengen. Eventuele bouwkundige aanpassingen kunnen binnen het WIJ huisvestingsbudget worden opgelost.

9. WIJ team Rivierenbuurt – startdatum WIJ team: oktober 2016

Huidige locatie: Talmahuis. In de rivierenbuurt is nog geen CJG aanwezig.

Ontwikkelingen: Er heeft nog geen locatiestudie plaatsgevonden voor de huisvesting van WIJ team Rivierenbuurt. Het Sociale team heeft in goed overleg met de stadsdeel coördinator haar intrek genomen in het leegstaande Talmahuis. Dit lijkt ook de meest geschikte locatie voor de huisvesting van het WIJ team. Indien hiervoor wordt gekozen, kunnen de eventuele extra kosten binnen het huisvestingsbudget WIJ Groningen worden opgevangen.

10. WIJ team Schilderswijk /Centrum – startdatum WIJ team: oktober 2016

Huidige locatie: Gezondheidscentrum Hoendiep. In de schilderswijk/centrum is nog geen CJG aanwezig.

Ontwikkelingen: Voor de huisvesting van het WIJ team Schilderswijk / Centrum is nog geen concrete locatievoorstel gemaakt. Een van de mogelijkheden betreft het huidige hoofdkantoor van de MJD aan de Herman Colleniusstraat. Daarnaast worden nog een aantal alternatieven onderzocht. Eventuele extra kosten zijn nog onbekend.

11. WIJ team Corpus den Hoorn – startdatum WIJ team: oktober 2016

Huidige locatie: Semmelweis. In Corpus den Hoorn is nog geen CJG aanwezig.

Ontwikkelingen: Het Semmelweis is te klein voor de huisvesting van het WIJ team. Het Menno Lutterhuis is op dit moment de enige geschikte locatie voor de huisvesting van het WIJ team Corpus den Hoorn. Voor de huur van het Menno Lutterhuis wordt een huurcontract van 5 jaar voorgesteld. Bouwkundige aanpassingen worden uitgevoerd door de verhuurder en verdisconteerd in de huursom. Het Corpushuis is wellicht op termijn beschikbaar. Indien dit actueel wordt kan na afloop van de huurovereenkomst in het Menno Lutterhuis overwogen worden naar het Corpushuis te verhuizen.